

Uppföljnings- och utvärderingsplan 2024 – 2026

Antagen av styrelsen:

24 november 2023 § 94

Förord

Samordningsförbundet har som uppgift att testa och pröva nya arbetssätt i samverkan och har som uppdrag att följa upp och utvärdera sina insatser.

Enligt Lag (2002:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, sjunde paragrafen så framgår det att *"Ett samordningsförbund har till uppgift att:*

5. Svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna".

För styrelsen ska kansliet redovisa de resultat som uppnåtts i förhållande till de uppsatta målen i de olika insatserna. Förbundet och dess ingående myndigheter ska för regeringen redovisa och kommentera uppnådda resultat, i förhållande till de mål som regeringen angett i regleringsbrev eller i annat beslut. På samma sätt ska styrelsen rapportera resultat till Göteborgs stad och Västra Götalandsregionen.

Utvärderingar tjänar som ett underlag för den framtida planeringen och därmed styrningen av vilka insatser som förbundet och dess parter bör satsa på framöver.

I denna sammanställning beskrivs de uppföljningar och utvärderingar som görs och planeras utifrån ett lokalt och nationellt perspektiv under perioden 2024–2026.

Finsam Göteborg arbetar rättighetsbaserat för att garantera att alla insatser i planering, genomförande och uppföljning alltid har individen i fokus.

Elin Jartun
Förbundschef

Innehåll

1	Förändringsteori eller verksamhetslogik	4
1.1	Användning av förändringsteori	4
2	Uppföljning generellt	5
2.1.1	Nationella rådet	5
2.1.2	Uppföljning Finsam	5
2.1.3	Indikatorer för finansiell samordning.....	5
3	Utvärdering	6
3.1.1	Nationell utvärdering	6
3.1.2	SKR	7
3.1.3	Lokala uppföljningar	7
3.1.4	Spridning	7
3.1.5	Behovskartläggningar, analys och utvärderingsarbete	7
3.1.6	Framtid	7
4.	Matris för uppföljning och utvärdering per insats	8

1 Förändringsteori eller verksamhetslogik

För förbundets interna styrning gäller att ta fram resultat och analysera effekter som underlag för bedömning av insatserna och för eventuella beslut om förändringar och framtida inriktningar. Förändringsteori eller verksamhetslogik är ett verktyg för detta kontinuerliga förändringsarbete.

Bild hämtad från Ekonomistyrningsverket: Programteori med verksamhetslogik – en handledning.

1.1 Användning av förändringsteori

Förändringsteori är en teoretisk metod som förbundet kan använda för att beskriva tänkta förlopp och bakomliggande antaganden i insatserna. Metoden kan användas som stöd i samband med planering, styrning, uppföljning, utvärdering och kommunikation av verksamheterna. Genom att tydliggöra antagna orsakssamband – från insatta resurser till effekter – skapas underlag för diskussion och analys. Metoden kan användas för att diskutera: mål- och resultatindikatorer, framgångsfaktorer, överflödiga aktiviteter, utvärderingsfrågor och slutligen förbättringsåtgärder. Metoden hjälper till att tydliggöra syften och antagna samband.

2 Uppföljning generellt

2.1.1 Nationella rådet

Nationella rådet verkar för att insatser finansierade av samordningsförbund utvecklas och bedrivs med god kvalitet. I detta uppdrag ingår att stödja förbunden i utvecklingsarbetet med uppföljning och utvärdering. Nationella rådet har en arbetsgrupp för uppföljning och utvärdering som ska bistå förbunden med stöd i frågor kring uppföljning och utvärdering.

2.1.2 Uppföljning Finsam

Uppföljning Finsam är ett enhetligt system som möjliggör registrering av budgeterade medel samt antal deltagare som är aktuella i samverkansinsatser finansierade av förbundet.

Försäkringskassan, i egenskap av systemägare, ansvarar för drift, förvaltning och utveckling av uppföljning Finsam. Samtliga parter inom Finsam Göteborg har en gällande överenskommelse med Försäkringskassan och har därmed tillgång till behöriga beställare inom den egna organisationen.

I det nuvarande systemet saknas möjlighet att mäta effekterna av förbundets insatser och detta är en fråga som lyfts till Nationella rådet samt styrelsen.

2.1.3 Indikatorer för finansiell samordning

Via Nationella nätverket för Samordningsförbund, NNS, har ett enkätverktyg utvecklats som möjliggör jämförelser mellan förbunden samt ger förbund och ingående parter ett stöd för att förbättra samordningen av insatserna. Dessutom ger enkäterna möjlighet att aggregera data nationellt.

Uppföljning med enkäter sker normalt en gång per år, i oktober månad. Data samlas in för deltagare, medarbetare, parternas chefsgrupper och förbundschef/kansli.

Finsam Göteborg har valt att använda verktyget för deltagare i ESF-projektet Gränsgångare.

3 Utvärdering

Förbundet har till uppgift att svara för uppföljning och utvärdering av beslutade åtgärder, såväl strukturella som individriktade insatser.

”Samordningsförbundet utvärdering bör utgå från de gemensamma mål som finns för varje aktivitet. Lagstiftaren betonar vikten av att uppföljning och utvärdering planeras redan när verksamheten startar och att den ska vara en integrerad del av förbundets verksamhet. Utvärderingen kan göras av den egna personalen, av externa experter eller av dessa tillsammans. Det är viktigt att utvärderingarna har hög kvalitet så att resultaten är tillförlitliga och ger legitimitet för den fortsatta verksamheten. Ett sätt att trygga kvaliteten är att använda forskare från universitet och högskolor” Utdrag Handbok för finansiell samordning Nationella rådet 2016.

Syftet med utvärderingar kan vara kontrollerande, dvs om ett projekt leder till önskat resultat utifrån förändringsteorin. Detta kallas för **summativ utvärdering** och görs ofta när en insats eller verksamhet är avslutad. Utvärderingen blir då ett sätt för beslutsfattare att ta fram information, för att bättre kunna styra en verksamhet och avgöra om insatsen ska fortsätta att bedrivas på samma sätt.

När utvärderingen istället fokuserar verksamhetsutveckling och lärande processer medan verksamheten pågår kallas för den **formativa utvärderingen**. Metoder och arbetssätt kan utvärderas under projektets gång och förståelsen för processer ökar och bygger samtidigt upp kunskap inom verksamheten som utvärderas.

Följeforskning är en dokumenterad metod som innebär att utvecklingsarbetet analyseras och granskas tillsammans med de som berörs av projektet. Ett interaktivt arbete för att kunna utveckla och förbättra under processen. Följeforskningen sker genom observationer, enkätstudier och intervjuer med medarbetare och deltagare, som ett interaktivt processtöd. Avstämningar och analyser sammanställs under insatstiden i syfte att skapa lärande under processen. EU-kommissionen har lyft fram följeforskning framför traditionell utvärdering, för att understödja erfarenhetsspridning och projektutförande under och efter projektiden i speciellt utvalda projekt.

3.1.1 Nationell utvärdering

Inspektionen för socialförsäkring (ISF) har genomfört ett uppdrag att utvärdera samordningsförbundens organisering och verksamhet.

Utvärderingen har bestått av tre delar:

- Samordningsförbundens organisation och verksamhet idag
- Effekter av samordningsförbundens verksamhet på kommunnivå
- Effekter av samordningsförbundens insatser på individnivå.

Resultaten bekräftar att samverkan har effekt för både parter och deltagare och här går det att läsa mer om rapportens slutsatser:

[Samordnat stöd gör skillnad - Inspektionen för socialförsäkringen \(isf.se\)](#)

3.1.2 SKR

Sveriges Kommuner och Regioner har i en skrivelse i januari 2021 till regeringen påtalat att det behövs en översyn av Finsam, för att säkra att stödet når till de grupper som har störst behov. Vägledande för översynen är att det sker i dialog och nära samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, SKR, kommuner, regioner, samordningsförbund samt Inspektionen för socialförsäkring.

3.1.3 Lokala uppföljningar

Då förbundets uppdrag är att skapa en effektivare välfärd genom att samordna samhällets resurser förutsätts att dessa kan följas upp. För att kunna använda offentliga medel kräver även lagstiftningen att de insatser som förbundet finansierar följs upp. Genom att använda uppföljningssystem samt att finansiera utvärderingar erbjuder förbundet återkoppling till förbundets parter.

Styrelsen för Finsam Göteborg och kansliet har till uppgift att tillse att lokal utvärdering sker av de insatser och projekt som förbundet finansierar.

3.1.4 Spridning

Finsam Göteborg verkar för att sprida de utvärderingar och uppföljningar som görs genom att återkommande presentera dessa på olika forum samt på förbundets hemsida.

3.1.5 Behovskartläggningar, analys och utvärderingsarbete

Behovskartläggningar tas fram av förbundet i dialog med parterna och dessa ligger till grund för planering och prioriteringar.

I projekt eller i insatser strävar förbundet efter att identifiera verk samma effekter av samverkansarbetet genom adekvat utvärdering. Som utgångspunkter för arbetet kan t.ex. Lex Heller eller BIP-forskningen användas.

3.1.6 Framtid

Ett utvecklingsarbete kommer att ske kopplat till hur insatserna ska utvecklas. Ett sätt kan vara att ta stöd av GR eller universitet/högskolor för att möjliggöra att förbundet får aggregerad kunskap utifrån framtida behov.

4. Matris för uppföljning och utvärdering per insats

ESF-projekt	Metodval	Redovisning
ESF-projektet Gränsgångare Pågår 23-01-01-25-12-31	Uppföljning Finsam Indikatorer NNS Följeforskning av Heiti Ernits	Del- och helår Projektrapporter
Individeriktade insatser	Metodval	Redovisning
Individsamverkans-team	Uppföljning Finsam Progressionsmätning	Delårs- och helårsrapport
Finsam Unga vuxna	Uppföljning Finsam Progressionsmätning	Delårs- och helårsrapport
Finsam Vuxna	Uppföljning Finsam Progressionsmätning	Delårs- och helårsrapport
Finsam Hälsa och aktivitet	Uppföljning Finsam Progressionsmätning	Delårs- och helårsrapport
Strukturinriktade insatser	Metodval	Redovisning
Välfärdsguiden	Statistik användare Enkät användare	Delårs- och helårsrapport
Kunskapsdialoger	Uppföljning Finsam Enkät	Delårs- och helårsrapport
Utbildningar	Uppföljning Finsam	Vid varje tillfälle
Nätverksarbete lokalt, regionalt och nationellt	Uppföljning Finsam	Delårs- och helårsrapport
Lex Heller	Rapportsystem	Delårs- och helårsrapport

